

دادرسی مردمان

تحلیل بیعت با امام علی (ع)، اصلاحات حکومتی و اقدامات

تمدنی، مشکلات پیشاوری

با تکیه بر نهج البلاغه

مصطفی دلشاد تهرانی

انتشارات دریا

تهران، میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری
خیابان سپاهان، شماره ۲۶ - تلفن: ۲۲۹۱۱۳۲۳

دادرسی مردمان: تحلیل بیعت با امام علی (ع)، اصلاحات حکومتی
و اقدامات تمدنی، مشکلات پیشاروی با تکیه بر نهج البلاغه

مؤلف: مصطفی دلشاد تهرانی

ویراستار: حسن رفعتی

حروف چین و صفحه آرا: محمد ملک‌زاده • طراح جلد: کوکب طاهباز

چاپ و صحافی: روز

نوبت چاپ: چاپ اول، بهار ۱۳۹۴

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه • قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۱۳-۳۷-۷ ISBN: 978-964-7313-37-7

سرشناسه	: دلشاد تهرانی، مصطفی، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: دادرسی مردمان: تحلیل بیعت با امام علی (ع)، اصلاحات حکومتی و اقدامات
تمدنی،	: مشکلات پیشاروی با تکیه بر نهج البلاغه / مصطفی دلشاد تهرانی،
مشخصات نشر	: تهران: دریا، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۷ ص.
شابک	: 978-964-7313-37-7
وضعیت فهرست‌نویسی	: کتابنامه نمایه
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - سیاست و حکومت
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - امامت
موضوع	: اسلام - تاریخ - ۳۵ - ۴۱ ق.
موضوع	: خلافت - بیعت
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ د ۸ د ۳۵ / ۴۷ BP
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۸۶۵۵۷

فهرست مطالب

۱۱	دیاچه
۱	جایگاه و اهمیت بررسی بیعت با امام علی (ع)، اصلاحات حکومتی و اقدامات تمدنی، مشکلات پیشروی
۱۳	
۱۴	۲. نهج البلاغه و مؤلف آن
۲۰	۳. روش های مطالعه و تحقیق نهج البلاغه
۲۳	۴. روش تألیف کتاب حاضر
۲۶	۵. عنوان کتاب
۲۷	بیعت با امام علی (ع)
۲۸	۱. درخواست بیعت با امام علی (ع) و امتناع امام (ع) از پذیرش بیعت
۲۹	۱-۱. درخواست بیعت با امام علی (ع)
۳۰	۱-۲. امتناع امام علی (ع) از پذیرش بیعت
۳۱	۱-۳. تحلیل خودداری امام علی (ع) از پذیرش بیعت
۳۲	۱-۳-۱. پیچیدگی اوضاع رویاروی
۳۳	۱-۳-۲. ناستواری مردمان بر دفاع از حق و عدالت
۳۴	۱-۳-۳. سربرکشیدن فتنه ها و آشوب ها

- ۳۵..... ۴-۳-۱. ناشناسایی راه روشن و راست حق و عدالت
- ۳۵..... ۵-۳-۱. اتمام حجت درباره برنامه و مسیر حرکت در صورت پذیرش بیعت
- ۳۶..... ۶-۳-۱. پرهیز از بیعت عاطفی و احساسی
- ۳۷..... ۲. اصرار مردم بر بیعت با امام علی (ع)
- ۳۹..... ۳. پذیرش بیعت
- ۴۴..... ۱-۳. انگیزه‌های پذیرش بیعت
- ۴۴..... ۱-۱-۳. اصرار مردم و حمایت آنان از برنامه امام (ع)
- ۴۵..... ۲-۱-۳. پایان بخشیدن به ستم‌ها، و برپاداشتن حق و عدالت
- ۴۷..... ۳-۱-۳. بیم از حاکم شدن خودکامگان
- ۴۷..... ۴-۱-۳. ترس از آسیب یافتن دین
- ۴۷..... ۵-۱-۳. گشودن راه دیقت و هدایت
- ۴۹..... ۲-۳. آزادی در بیعت
- ۵۰..... ۳-۳. بیعت عمومی و فراگیر
- ۵۳..... ۴. روی گردانندگان از بیعت
- ۵۹..... اصلاحات حکومتی و اقدامات تمدنی امام علی (ع)
- ۶۲..... ۱. بازگرداندن اموال به غارت رفته از بیت المال
- ۶۵..... ۲. تقسیم سرانه بیت المال به مساوات
- ۶۷..... ۳. ساماندهی سرپرستان و کارگزاران
- ۷۵..... ۴. پاسداشت آزادی‌های عمومی
- ۸۵..... ۵. برابری همگان، مقابل قانون
- ۹۷..... ۶. پاسداشت حقوق در همه عرصه‌ها
- ۱۰۳..... ۷. اصلاح نظام بیت المال
- ۱۰۷..... ۱-۷. حفظ امانتدارانه دارایی‌های عمومی
- ۱۱۰..... ۲-۷. فسخ زمین‌های واگذار شده از سوی عثمان
- ۱۱۳..... ۳-۷. اهتمام به افزایش درآمدهای عمومی
- ۱۱۴..... ۴-۷. بازسازی اعتماد عمومی در پرداخت تکالیف مالی همچون زکات

فهرست مطالب / ۷

۱۱۷	۵۷. اصلاح رفتار کارگزاران بیت المال
۱۲۲	۶۷. اصلاح روش های مالیاتی
۱۲۴	۷۷. وضع مالیات های جدید
۱۲۵	۸۷. ساماندهی خراج
۱۲۷	۹۷. به تأخیر نینداختن پرداخت سرانه بیت المال
۱۲۹	۱۰۷. ساماندهی مصارف ویژه
۱۳۲	۸. اصلاح فرهنگ اداری و مدیریتی
۱۳۴	۱-۸. امانتداری
۱۳۵	۲-۸. مسئولیت پذیری
۱۳۸	۳-۸. قانون گرایی
۱۴۱	۴-۸. خدمتگزاری
۱۴۲	۵-۸. انضباط کاری
۱۴۴	۶-۸. راستی و شفاف سازی
۱۴۶	۷-۸. حق مداری
۱۴۷	۸-۸. میانه روی
۱۵۰	۹-۸. دادورزی
۱۵۵	۱۰-۸. مردم گرایی
۱۵۸	۱۱-۸. پیگیری
۱۵۹	۱۲-۸. نفی خودکامگی و سلطه گری
۱۶۲	۱۳-۸. نفی خودگزینی، امتیازجویی و تمامیت خواهی
۱۶۳	۱۴-۸. مهرورزی
۱۶۵	۱۵-۸. رفق ورزی
۱۶۸	۱۶-۸. خوشرفتاری
۱۶۹	۱۷-۸. بردباری
۱۷۲	۱۸-۸. انتقادپذیری
۱۷۶	۱۹-۸. پرهیز از شتابزدگی، سستی، لجبازی
۱۷۹	۲۰-۸. پایبندی به عهد و پیمان و وفاداری

۹. اصلاح نظام قضایی ۱۸۲
- ۹-۱. گزینش نخبگان برای قضاوت ۱۸۴
- ۹-۲. تأمین مالی قاضیان ۱۸۶
- ۹-۳. امنیت شغلی قاضیان ۱۸۷
- ۹-۴. پاسداشت آداب قضاوت ۱۸۷
- ۹-۵. وحدت رویه قضایی ۱۹۳
- ۹-۶. مراقبت از قاضیان و قضاوت آنان ۱۹۶
- ۹-۷. عزل قاضیان متخلف از رعایت آداب قضاوت ۱۹۷
- ۹-۸. پاسداشت اصول دادرسی کیفری ۱۹۸
- ۹-۹. رعایت احتیاط در مجازات ۲۰۴
- ۹-۱۰. حق اعتراض به رأی قاضی (حق تجدیدنظرخواهی در حکم) ۲۰۵
۱۰. اصلاح فرهنگ عمومی ۲۰۶
- ۱۰-۱. آموزش و پرورش همگانی ۲۰۸
- ۱۰-۲. آگاهی‌یابی و گردش آزاد اطلاعات ۲۱۳
- ۱۰-۳. پاسداشت سنت‌ها و آیین‌های درست، و نفی سنت‌ها و آیین‌های نادرست ۲۱۵
- ۱۰-۴. خرافات‌زدایی ۲۱۹
- ۱۰-۵. زدودن فرهنگ چاپلوسی و ستایشگری، و ترویج فرهنگ انتقاد و خیرخواهی ۲۲۲
- ۱۰-۶. نفی فرهنگ ریاکاری و فریبکاری و تثبیت فرهنگ راستی و دوستی ۲۲۸
- ۱۰-۷. نفی شخصیت‌زدگی و ترویج حق‌معیاری ۲۳۱
- ۱۰-۸. امر به معروف و نهی از منکر ۲۳۴

مشکلات پیشاروی، مخالفت‌ها و مقابله‌ها با اصلاحات و اقدامات تمدنی امام علی(ع) ۲۳۹

مشکلات پیشاروی ۲۴۱

مهم‌ترین مشکلات پیشاروی امام علی(ع) ۲۴۲

۲۴۳	۱. تشت اجتماعی و خواسته‌های متضاد
۲۴۴	۲. قبیله‌گرایی و حاکمیت فرهنگ قبیله‌ای
۲۴۶	۳. قشری‌گرایی، ظاهری‌بینی و بی‌بصیرتی مردمان
۲۴۸	۴. قدرت‌طلبی و مکنت‌جویی سران و بزرگان
۲۴۹	۵. هواگرایی و دنیازدگی گروه‌های اجتماعی
۲۵۱	۶. خودکامگی و تمامیت‌طلبی سرکردگان
۲۵۳	۷. خودکامگی‌پذیری بخش‌هایی از مردمان
۲۵۶	۸. عصیت‌های قومی و قبیله‌ای
۲۵۸	۹. شبهه‌افکنی‌های بسیار از جانب مخالفان
۲۶۶	۱۰. برهم خوردن اهلیت‌گرایی و شایسته‌سالاری و پذیرش این بی‌معیاری
۲۶۸	۱۱. اشرافیت اقتصادی و سیاسی در لوای مسلمانی
۲۷۰	۱۲. آسیب‌دیدگی بنیادهای اخلاقی
۲۷۴	۱۳. فرهنگ اباحت و سیله در راه رسیدن به خواسته‌ها
۲۷۴	۱۴. خشونت‌ورزی و خشونت‌پذیری در عرصه سیاست و حکومت
۲۷۵	و مدیریت
۲۷۶	۱۵. تنگ‌نظری، کوتاه‌بینی، مقدس‌مآبی، تحجر و خشک‌مغزی، و تندروی
۲۷۶	جمعی از پیروان
۲۷۹	مخالفت‌ها و مقابله‌ها
۲۸۱	۱. آغاز مخالفت‌ها و مقابله‌ها با اصلاحات و اقدامات تمدنی امام علی (ع)
۲۹۸	۲. مخالفت‌ها و مقابله‌های براندازانه
۳۰۰	۳. تحلیل امام علی (ع) درباره ریشه مخالفت‌ها و مقابله‌های براندازانه
۳۰۵	نمایه
۳۱۷	منابع و مأخذ